Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 28 (8518). ● 8 февраль, 1985 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ЖИПСЛИК ВА БИРЛИК

Сайловчиларнинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлари Ўзбекистонда давом этмоқда. Учрашувларнинг қатнашчилари республика меҳнатчилари КПСС ва Совет давлатининг Ватан қудратини мустаҳкамлашга, ядро хавфини бартараф этишга қаратилган ленинча тинчликсеварлик сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидламоқдалар.

Қорақалпоғистон АССР **487-Беруний сайлов округи** сайловчиларининг Ўзбекистон ССР Давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Ережеп Айтмуротович Айтмуротов** билан учрашуви бўлди.

Сўзга чиққан кишилар шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги ғамхўрлигига жавобан зарбдорларча ишлашга, КПСС XXVII съездини, Буюк ғалабанинг қирқ йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида янгидан-янги ютуқлар билан кутиб олишга, шу йилги ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларни муваффақиятли бажаришга интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Меҳнат коллективларининг намояндалари сайловчилар сайлов кунида Совет ватанининг энг яхши ўғил ва қизлари учун аҳиллик билан овоз берадилар, Ленин ишига садоқатни янги куч билан намойиш этадилар, деб ишонч изҳор этдилар.

Е. А. Айтмуротов юксак ишонч учун сайловчиларга самимий миннатдорчилик билдирди ва берилган наказларни бажариш учун куч-ғайратимни аямайман, деб ваъда берди.

(ЎзТАГ).

СТАХАНОВЧИЛИК ҲАРАКАТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

1991 ЙИЛ ҲИСОБИГА

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ўн беш илғор ишчиси бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий топшириғини бажариш юзасидан ташаббус бошлаганда Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг ўнлаб чеварлари бу ҳаракатга бажонидил қўшилган эдилар. Улар ҳам зиммаларига юксак шахсий мажбуриятлар олишди.

Ташаббус издошлари ўз маҳоратларини тинмай такомиллаштириб боришди. Янги касбларни ўрганишди. Кўпстанокчилик ҳаракатига қўшилишди. Айниқса, иш вақтидан самарали фойдаланишга астойдил ҳаракат қилдилар, унинг бирор дақиқаси ҳам фойдасиз исроф бўлишига йўл қўймаяптилар. Ана шундай резервлар эвазига чеварларнинг кўпчилиги шахсий мажбуриятини тўла ва ошиғи билан бажаришга муваффақ бўлмоқда.

Фабриканинг илғор, ваъдасига вафодор чеварлари ҳақида гап кетганда каштачи Мавжуда Аҳмадхўжаеванинг номини биринчи бўлиб тилга оладилар. Бу бежиз эмас, албатта. Ўз касбига меҳр қўйган, унинг сир-асрорларини чуқур ўзлаштириб олган, ҳунарини ёшларга қунт билан ўргатаётган моҳир чеварнинг ҳар сменадаги ўртача иш кўрсаткичлари 200 процентдан ошиқроқни ташкил этмоқда. Қўлидан чиқаётган маҳсулотларнинг сифати ҳам юксак бўлаяпти. М. Аҳмадхўжаеванинг меҳнат календарида 1991 йил бошланганига анча бўлди.

Донгдор чевар раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари ҳам графикдагидан ўзиб ишламоқдалар. Ўз устозларидан ўрнак олган чеварлар ҳар сменада топшириқни ошириб адо этишяпти. Шу кунларда бригада бўйича 1986 йил ҳисобига ишланаётганлиги ҳам шундандир.

Фабриканинг машъал попопчиларидан Манзура Муҳаммаджонова, Дилором Раҳимжонова ва бошқа ўнлаб меҳнатсевар аёллар шу кунларда ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини ҳам бажариш арафасида туришибди. Улар навбатдаги беш йилликнинг сўнгги ойлари ҳисобига ишламоқдалар.

Фабрика цехларида совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Буюк Ғалабаси 40 йиллиги ва стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа кун сайин авж олаяпти. Унда юзлаб чеварлар фаол қатнашмоқдалар. Улар беш йиллик шахсий нормаларини ана шу қутлуғ саналаргача бажариш учун бутун маҳоратларини сарфлаб ишламоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

Илғор чорвадорлар иш тажрибасидан

Шу кунларда қандай қилиб кўп сут соғмоқдаман

ЭСИМНИ ТАНИБМАНКИ, онамнинг ҳар тонг фермага йўл олаётганлигини кўраман. Гоҳ-гоҳида ёрдам бериш мақсадида унга эргашиб, фермага борганимда онам танлаган касб нақадар машаққатли эканлигини ҳис этардим. Аммо ҳеч қачон йигит бошим билан бир кун келиб ўзим ҳам соғувчи бўлиб қолишимни хаёлимга келтирмаган эдим. Очиғини айтганда, бу касбда ишлашга нима учун аҳд қилганимни аниқ айта олмайман. Ҳар ҳолда бахтимни соғувчиликда деб билдим. Мана, 9 йилдирки, фермада ишлаб келяпман. Яширишнинг ҳожати йўқ. «Бу аёлларнинг иши-ку», деб менга танбеҳ берганлар ҳам, ҳатто устимдан истеҳзоли кулганлар ҳам бўлди. Лекин йиллар ўтиши билан мен ўзимни мудом ўйлантириб келган бир фикрга қатъий ишонч ҳосил қилдим. Аппарат ёрдамида сут соғиш ишларини аёлларга нисбатан эркаклар бажаргани маъқул экан. Чунки бу ишда ўзга хос зийраклик билан бир қаторда тезкорлик ҳам лозим. Айниқса, ҳозирги соғувчилар иши янада тиғизлашган. Мавсумда соғиш залимизда меҳнат авжида. Трубалар орқали буғ қозонидан иссиқ сув узатилади, буғ ёрдамида молхоналар иситилади. Лекин сигирларни соғиш улар олиб кирганда ва олиб чиққанда дарвозаларни бир неча маротаба очишга мажбурмиз. Натижада залга совуқ ҳаво ёпирилиб киради. Ёки молхонани сув ёрдамида кучли босим ҳосил қилиб тозалаганимизда намлик ошиб кетади. Бу соғувчининг ишини анча қийинлаштиради: ҳар бир сигир залда соғин тугагунча — 10 минут туради, соғувчи эса эрталаб ва кечқурун 4 соат шу ерда узлуксиз меҳнат қилади.

Шуни назарда тутиб, хўжалигимизда соғувчиларга шарт-шароитлар яратиб беришга ҳаракат қилиняпти. Улар алоҳида ажратилган автобус хизматидан баҳраманд, ишчи кучи етарли. Натижада қишда ҳам ёздагидек мўл-кўл сут соғиб олишга эришяпмиз.

Фермамизда 1000 бош қорамол парвариш қилинади. Шундан 700 боши соғин сигир. Ўтган йили уларнинг ҳар биридан ўртача 3180 килограммдан сут соғиб олинди. Мен эса бу кўрсаткични 3440 килограммга етказдим. Бу йил 120 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилдим. Сўзимнинг устидан чиқиш учун ҳозирги кунларда ҳар бир сигирдан 9—10 литрдан сут соғиб олишга ҳаракат қиляпман. Шу мақсадда энг аввало озуқа рационига қатъий риоя қилинади. Сигирларга бир кеча-кундузда 9 килограммдан сенаж, 15 килограммдан силос, 18 килограммдан хашаки лавлагиси, 5 килограммдан пичан, 10 килограммдан барда ва 3 килограммдан сомон бериб боряпман. Бунинг учун хўжалигимизда мўл-кўл озуқа жамғарилган. Ҳозир майдаланган ем-хашак тўғри озуқа тарқатувчи механизмлар ёрдамида охурларга етказиб берилади. Нисбатан тўйимли бўлмаган хашаклар эса озуқа цехида буғлантирилиб, зарур витаминларга бойитилган ҳолда сигирларга тарқатилмоқда. Бу вазифа тажрибали тракторчилардан Н. Муҳиддинов ва О. Турсунхўжаевларга ишониб топширилган. Улар атиги 3 минут ичида 100 бош қорамолга озуқа тарқатишга улгурмоқдалар. Бу тадбир суткасига 6 марта амалга оширилаётганлиги туфайли ҳам ем-хашак исрофгарчилигига йўл қўйилмаётир, нишхўрдлар жуда кам чиқаётир.

Соғиш жараёнида паст вакуумли насослар, совутиш қурилмалари ва бошқа механизмларнинг ишларини оператор Абдураҳим Собирматов ва слесарь-электрик Ҳамид Савдиновлар мунтазам назорат қилиб боришяпти. Комплекс инженери Бердивой Раҳмонов ҳам ўз касбининг усталаридан. Унинг ҳаракатлари туфайли мураккаб насослар, буғхона, инфрақизил лампали механизмлар бетўхтов ишлаб турибди. Бу ишларнинг фойдаси қанчалик катта эканлигини мана бу мисолларда кўриш мумкин: масалан мен ўз қарамоғимдаги сигирларга озуқа тарқатишни бир соатга кечиктирсам, одатдагидан 200 литр кам сут соғиб оламан. Борди-ю, соғишни бир соат кеч бошласам, бу кўрсаткич 250—300 литрни ташкил қилиши мумкин. Ана шунинг учун ҳам фермамизда ишловчи барча чорвадорлар бир ёқадан бош чиқариб ҳамкорликда меҳнат қилаётганликлари табиий. Мавжуд техника воситалари конвейер усулида ишлатиляпти. Бу ўринда асосий масъулият сут соғувчи-операторларнинг зиммасига тушяпти. Лекин ўз тажрибамга асосланиб, мен яна бир фикрни дадил айта оламан. Раҳима Жайлова, Қолдигул Нурбекова сингари соғувчиларимиз кўчма «Волга» аппаратида ишлашади. Уларга 36 бошдан, менга эса 120 бош соғин сигир бириктилган. Кўриниб турибдики, фермаларда «Тандем» қурилмаларини ўрнатиш мақсадга мувофиқдир. Бунинг яна бир афзаллиги ишнинг анча осон кечиши билан боғлиқ. Чунки «Волга» аппаратининг соф оғирлиги 5 килограмм, сут тўла челакнинг оғирлиги эса 19 килограмм. Бундан ташқари сут сақланадиган ҳажми 40 литрлик бидонларни ортиш-тушириш ишларини айтмайсизми, барчаси ортиқча қўл меҳнати талаб қилади. «Тандем» аппарати қўлланилганда эса бунга асло ҳожат қолмайди. Айниқса, паст вакуумли аппаратлардан фойдаланилса, нур устига аъло нур бўлади. Бу аппаратнинг энг муҳим афзалликлари ўз-ўзидан автоматик равишда созланишидадир. Шу билан бир вақтда сигирлар елинида мастит касаллиги пайдо бўлишининг олдини олади. Мен шу тариқа иш юритиб, ўз боқимимдаги сигирларда мастит касаллигини 8 марта қисқартиришга, сут соғиб олишни 6 процент, ёғлилик даражасини эса 0,1 процент оширишга эришдим.

Фермамизда амалга оширилган хайрли ишлардан яна бири қорамолларни қиш даврида автоматик равишда боғлашнинг йўлга қўйилганлигидир. Сигирлар охурларга яқинлашиши билан соғувчининг иштирокисиз, техник равишда ўз-ўзидан боғланади. Биз ана шунинг натижасида ҳар йили 10 минг киши-соат вақтни тежаб қоляпмиз. Афсуски, фақат бизнинг коллективимиздагина шу усул қўлланиляпти. Менимча, «Госкомсельхозтехника» корхоналари ёрдамида бу тадбирни бошқа хўжаликларда ҳам кенг ёйиш ҳар томонлама катта фойда беради. Қорамоллар маҳсулдорлиги янада ошиб, мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштириш имконияти туғилади.

Р. СУЮНОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти «Красний водопад» экспериментал базасининг оператор-соғувчиси.

КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ҚАДРЛИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ

◆ **Чорва қишловида энг масъулиятли дамлар бошланди. Дастлабки якунлар айрим район, колхоз ва совхозларда гўшт, сут етиштириш камайтириб юборилаётганлигини кўрсатмоқда. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.**

◆ Шу кунларда ферма ва комплексларда ишни ғоятда пишиқ-пухта ташкил этайлик. Қолган озуқа запасларининг ҳар килограммидан тежамли фойдаланайлик. Озуқа цехлари тўла қувват билан ишласин.

◆ **Хўжалик раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари, мутахассислар фермалардаги аҳволдан ҳар кун, ҳар соат хабардор бўлиб турсинлар.**

◆ Чорвадорлар, фермалардаги сут соғувчилар, механиклар, узоқ яйловлардаги чўпонларнинг унумли меҳнат қилишлари учун ҳамма шарт-шароитларни яратиб берайлик.

◆ **Ҳар бир район, хўжаликда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан белгиланган план ва топшириқларнинг сўзсиз бажарилиши учун барча резерв ва имкониятларни ишга солайлик.**

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК — КОНИ ФОЙДА

АГРОЦЕХ РИВОЖЛАНМОҚДА

Бундан уч йил муқаддам бўлиб ўтган йиғилишларимизнинг бирида ёрдамчи хўжалик тузиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилган эди. Ўшанда кўпчилик касбдошларим чорвачилик агроцехини ёқлаб, уни барпо этишга киришиш лозимлигини қайд этишганди. Орадан кўп ўтмай бу борадаги дастлабки ҳаракат бошланди. Яқин атрофдаги хўжаликлардан чўчқа сотиб олиб, парвариш қилишга киришдик. Устахонамиз яқинидаги ташландиқ ерларни ўзлаштириб, чўчқахона бунёд этдик.

Бу ишлар самарасиз қолмади. 1983 йили агроцехимизда етиштирилган гўшт маҳсулотининг йиллик ҳажми бир тоннадан кўпроқни ташкил этди. Хўжаликни оёққа турғизиш анча машаққатли бўлди. Ишчи-хизматчилар ишдан бўш вақтларида ва дам олиш кунлари шаҳар атрофидан дағал хашак тўпладилар. Бўка районининг оталиғимиздаги Ҳамза номли колхози меҳнаткашлари ҳамда бўрдоқичилик базаси ишчилари бу хайрли ишда бизга ёрдам қўлини чўздилар. Улардан қайта ишлашда қолиб кетаётган дон чиқиндиларини, маккажўхори пояси ва дағал хашак олиб турдик.

Ишимиз ҳар жиҳатдан пухта ташкил этилганлиги туфайли 1984 йили чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда сезиларли силжиш бўлди. Агроцехимиздаги мавжуд чорва сони 155 бошдан оширилди. Устахона ишчиларига олти тоннадан зиёд гўшт етказиб бердик.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун ҳаракат қиляпмиз. Чўчқалар сонини 250 бошга етказишни режалаштирганмиз. Ишчиларга 6,5 тонна гўшт етказиб берилади. Бу бизнинг мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшган камтарин ҳиссамиз бўлади.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Ангрен марказий электромеханика устахонаси ёрдамчи хўжалиги ишчиси.

Зарбдор вахтада

◆ **«ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» Тошкент тажриба-механика ремонт заводининг мотор цехи ишчилари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ўзаро мусобақани авж олдириб ишламоқдалар. Беллашувда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Нурмат Раҳимов ва Виктор Коршиковлар барчага намуна бўлмоқдалар. Улар смена нормасини 140 процентга етказиб бажаришяпти.**

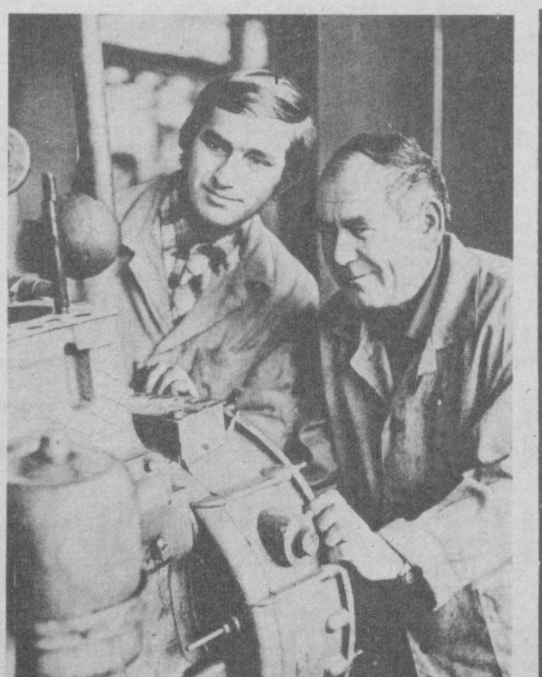

Суратда: моҳир ишчилар Н. Раҳимов (ўнгда) ва В. Коршиков иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

ЯНГИЙЎЛДАГИ «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар йили янги хилдаги қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш яхши анъанага айланган. Ўтган йилнинг ўзида бу ерда 2 хил ширинлик тайёрлаш ўзлаштирилган эди. Планга кўра «Колосок» вафлисидан 55 тонна ҳамда «Олмали ирис»дан 25 тонна ишлаб чиқариш назарда тутилган эди. Йил охирига келиб эса 103,8 тонна вафли ва 72,9 тонна ирис реализация қилинди.

1985 йилги социалистик мажбуриятларга кўра бирлашмада яна 2 хил янги маҳсулот ишлаб чиқарилиши планлаштирилган. Жумладан, янги «Лучистий» конфети ва вафлилар шулар жумласидандир. Айни пайтда уларни ишлаб чиқариш учун янги технологик линия ҳозирланмоқда.

И. ИСМОИЛОВ.

Унумдорлик бригадаси ҳаракатда

ЯНГИЙЎЛ. (Ўз мухбиримиздан). «Интернационал» колхозининг марказий трактор паркида унумдорлик бригадаси аъзоларининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Бригада раҳбари Расим Мамедов шу куни қилинадиган ишларни тақсимлаб берди. Тезда ҳамма ўз транспорт тракторини бошқариб далага отланди.

Хўжаликда бу бригада аъзоларининг иш куни ҳар куни шундай бошланади. Кечқурун якун чиқарилиб, ғолиблар шарафланади. Колхозда унумдорлик бригадаси ташкил этилгач, кузги-қишки тадбирларни бажаришда кескин бурилиш бўлди.

Бригадага 10 та транспорт трактори, 2 та погрузчик ажратилган. Бу механизмларни юксак унум билан ишлатаётган механизаторлар кунига далаларга 80—90 тоннадан ошириб маҳаллий ўғит ташиб чиқармоқдалар. Ҳозиргача колхозда жами 2 минг тоннадан зиёд ер малҳами далаларга солинди. Бу бригада аъзолари бошқа ишларни бажаришда ҳам намуна бўлишмоқда.

Яхоб суви берилди

ЖУМАН Султонов бошчилик қилаётган бригада соҳибкорлари 1984 йилда Паркент районидаги «Коммунизм» совхозида бригадалар ўртасидаги мусобақада ғолиб чиқишди. Эл дастурхонига 272 тонна узум етказиб берилди. Бу пландагидан 81 тонна кўпдир.

— Қиш фасли, — қизғин иш фасли — дейди бригада етакчиси — Айни кунларда ерларни маҳаллий ўғит билан озиқлантиришга катта эътибор бераётирмиз.

Бригадада токларни кесиш, қатор ораларини ҳайдаш сингари тадбирлар биринчи навбатда тугалланди. Ҳозир эса шпалерлар ўрнатиш, симбағазлар тортиш ишлари якунланмоқда. Боғбонлар токзорларга икки марта яхоб суви беришди. Бунинг мўл ҳосил олишда фойдаси катта.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида бу бригада боғбонлари 23 гектар ҳосилли токзорнинг ҳар гектаридан 150 центнердан узум олиш мажбуриятини қабул қилишган.

М. МИРКАМОЛОВ.

Дастлабки ой пешқадамлари

9-цех ишчилари Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи коллективининг кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш борасида амалга ошираётган ишларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Улар ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилишди. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент арзонлаштиришни асосий мақсад қилиб қўйдилар. Айни кунларда бундай кўрсаткичларга эришиш учун ҳар бир ишчи зарбдорчасига меҳнат қилмоқда. Смена топшириқлари мунтазам 115—120 процентга етказиб бажариляпти.

Бўлинма ишчилари ўртасида авж олдирилган ўзаро меҳнат беллашуви эса ютуқларни янада мустаҳкамлашга, иш унумини оширишга қаратиляпти. Любовь Шевцова бошчилик қилаётган смена ишчилари ҳамда Жўра Қўчқоров, Қодир Мухамединов, Люба Лисовская, Александр Гриднев сингари ўнлаб тажрибали ишчилар дастлабки ой иш якунларига кўра мусобақа пешқадамлари бўлишди.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ШАХСИЙ ҲИСОБНИ ОЧДИЛАР

Тошкентдаги «Малика» трикотаж бирлашмасининг юзлаб илғор ишчилари беш йилликнинг якунловчи йилида тежалган материаллар ҳисобига икки кун ишлаб бериш мажбуриятини олиб, шахсий иқтисод ҳисобини очдилар. Масалан, бичиқчи Р. Сусокина оқилона бичиш ва янги андазалардан фойдаланиш орқали ўз ҳисобига дастлабки килограмм газламани ёзиб қўйди. У бу йил жами 300 килограмм тоза жун, 50 килограмм ярим жун ва 135 килограмм кримплен газламаларни тежаб қолишни мўлжалламоқда.

(ЎзТАГ).

ПАХТА ҚУРИТИШ УЧУН

«Узпромвентиляция» трестининг мутахассислари пахтани тез қуритиш усулини ишлаб чиқдилар. Бу усул шу жараённи анча қисқартиришга имкон беради, қўшимча энергия ҳам талаб этилмайди.

Иссиқ ҳаво бевосита пахтагагина эмас, шу билан бирга роликларга ҳам келиб уларни иситади. Пахта роликларга тегиб ҳам қурийди. Шу билан бирга қуритиш сифатини ростлаб туриш имконияти ҳам бор.

(ЎзТАГ).

ТАЖРИБАДАН ЎТДИ

Ўзбекистон сабзавот, полиз ва картошка экинлари илмий-тадқиқот институтида кўкламда экиш учун тарвузнинг «Гулистон» деган нави уруғликлари тайёрланди. Янги нав тажриба даласида яхши натижа берди, унинг ҳосилдорлиги одатдагидан юқори бўлиши аниқланди. «Гулистон» тарвузининг кўриниши чиройли, таъми яхши, таркибида қанд моддаси кўп. Янги навни узоқ вақт асраса бўлади, касалликларга чидамли.

(ЎзТАГ мухбири).

Меҳнат коллективларининг ролини оширайлик

СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонуни ҳар бир ходимга ишлаб чиқаришнинг чинакам хўжайини бўлиш, ишга ижодий ва ташаббускорлик билан ёндашиш ҳуқуқларини беради. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 7 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида республика касаба союз ташкилотларининг қонун талабларини бундан буён ҳам амалга ошириш, ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенг кўламда жалб этиш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Пленум қатнашчилари бажарилган ишларга муносиб баҳо бериб, айрим корхоналар ва ташкилотларда касаба союз комитетлари коллектив шартномалар бажарилишини етарлича контрол қилмаётганликларини, ишчилар йиғилишларининг, бригада пудратининг сафарбар қилувчилик ролидан, меҳнаткашларни ижтимоий-сиёсий активлик руҳида тарбиялашда уларнинг имкониятларидан тўлиқ даражада фойдаланмаётганликларини қайд этиб ўтдилар. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, хомашё, материалларни, энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш резервлари ишга солинмаган.

Баъзи касаба союз ташкилотларида моддий ва маънавий стимулларнинг таъсирчанлигини кучайтиришга, тарбия иши формаларини такомиллаштиришга, социал вазифаларни планли равишда ҳал этиш борасидаги комплекс тадбирларни амалга оширишга, меҳнаткашларнинг тегишли меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилашга етарли эътибор берилмаяпти.

Нутқларда меҳнат коллективларида қонунчиликка қатъий риоя этишни таъминлаш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг талаблари асосида барча соҳаларда интизом ва тартибни янада мустаҳкамлаш учун жамоатчилик таъсири воситаларидан фойдаланиш зарурлиги таъкидланди. Беш йиллик тугалловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съездини, совет халқи фашизм устидан қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақанинг форма ва методларини такомиллаштириш лозим.

Пленум Ўзбекистон касаба союзларининг ва давлат социал страхованиесининг 1985 йилги бюджетини тасдиқлади.

(ЎзТАГ).

САЙЛОВЧИЛАР НАКАЗЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

БИЗНИНГ КОНСУЛЬТАЦИЯ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказиладиган навбатдаги сайловлар яқинлашиб келаётган шу кунларда республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида округ сайлов комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтаётир. Бу мажлисларда жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари томонидан давлат ҳокимият органларига депутатликка кўрсатилган номзодлар тантанали суратда ва якдиллик билан рўйхатга олинди. Шу билан бирга сайлов округларида депутатликка номзодларнинг сайловчилар билан учрашувига бағишланган сайловолди йиғилишлари ҳам бўлаётир. Уюшқоқлик ва ишчанлик вазиятида ўтаётган бундай йиғилишларда сайловчилар депутатликка номзодларнинг фаолиятларини муҳокама қилиш, фикр-мулоҳазаларини очиқ-ойдин баён этиш ва ўз номзодларига катта ишонч билдириш билан бирга уларга наказлар ҳам бермоқдалар.

Хўш, сайловчилар наказн нима? Уни бажариш қандай амалга оширилади?

«Ўзбекистон ССРда сайловчилар наказлари билан ишлашни ташкил қилиш тўғрисида низом»нинг 1-моддасида шундай ёзилган: «Сайловчилар наказлари сайловолди йиғилишларида маъқулланиб, сайловчиларнинг ўз депутатларига берган, халқ депутатлари Советларининг давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилиш фаолиятини яхшилашга, улар территориясида комплекс иқтисодий ва социал ривожланишни таъминлашга, кишиларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондиришга қаратилган ижтимоий аҳамиятга молик топшириғидир».

Социалистик жамиятда сайловчилар томонидан депутатларга наказлар берилиши ҳақиқий ва реал демократиянинг амалга оширилиш формаларидан биридир. Сайловчилар наказлари аҳолининг иродаси ва манфаатларини ифодалайди, гражданларнинг давлат ва жамият ишларини бошқаришда бевосита иштирок этишини таъминлайди.

Сайловчилар наказлари совет кишиларининг иқтисодий ва социал ривожланиш планларининг муваффақиятли бажарилиши учун, давлат органлари ва жамоат ташкилотлари ишларини такомиллаштириш учун жон куйдираётганликларини кўрсатади. Бу наказлар жамиятимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларига даҳлдор бўлиб, ҳар бир совет кишисининг манфаатини ифодалайди.

1980 йил февраль ойида бўлиб ўтган сайловлар вақтида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларига Тошкент области меҳнаткашларидан жами 125 та наказ тушган бўлиб, улардан 4 таси комплекс иқтисодий ва социал ривожланишни планлаштиришга, 3 таси саноат корхоналари қурилиши ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилишига, 7 таси қишлоқ хўжалиги тармоқларига, 16 таси йўл қурилиши, транспорт ва алоқа, 33 таси уй-жой, коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш, 4 таси савдо ва умумий овқатланиш, 11 таси маиший хизмат, 21 таси фан, маданият ва халқ маорифи, 14 таси соғлиқни сақлаш, физкультура ва спорт, қолган 12 таси эса халқ хўжалигининг бошқа соҳаларига тааллуқли эди. Агар область маҳаллий Советларининг кўпминг сонли депутатларига берилган наказларни ҳам қўшадиган бўлсак, соҳалар доираси янада кенгаяди, албатта.

Меҳнаткашларнинг социалистик экономикани, фан ва маданиятни янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини оширишга қаратилган наказларини бажариш катта ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга бўлиб, ҳамма Советлар ва депутатларнинг конституцион бурчига айлантирилган.

СССР Олий Совети Президиумининг 1980 йил 1 сентябрдаги «Сайловчилар наказлари билан ишлашни ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони асосида ҳар бир Иттифоқдош республикада, шу жумладан Ўзбекистон ССРда ҳам сайловчилар наказлари билан ишлашни ташкил этиш тўғрисида махсус Низом қабул қилинди. Бу билан сайловчилар наказларининг аҳамияти янада ортди, уларга нисбатан эътибор кучайди.

Республикамизда меҳнаткашларнинг таклифларини амалга оширишда анча яхши тажриба орттирган маҳаллий Советлар оз эмас. Жумладан, Тошкент области маҳаллий Советлари ҳам бу соҳада салмоқли ишлар қилди. 1980 йилда ўтказилган сайловлар вақтида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларига берилган 125 та наказнинг 70 процентидан кўпроғи бажарилди, бир қисми амалга оширилляпти, қолганлари эса 1985 йил планига киритилган. Фақат республика Олий ҳокимияти органи депутатларига тушган ана шу наказларнинг амалга оширилиши натижасида кейинги йилларда Тошкент областида 12 та мактаб учун янги бино ёки қўшимча хоналар, ҳар бири 280 ўринли олтита замонавий болалар боғчаси, иккита поликлиника, иккита касалхона, 38 та кўп хонали уй, иккита ҳаммом, меҳмонхона, чорвачилик комплекслари, бир қанча магазин ва ошхоналар қурилди. 14 та аҳоли пунктини газлаштириш, 6 та қишлоқни водопровод суви билан таъминлаш, янги йўллар қуриш, боғ-роғлар барпо этиш, бир қатор қишлоқ ва посёлкаларни ободонлаштириш юзасидан ҳам катта ишлар қилинди.

Яна бир мисол. 1982 йил июнь ойида бўлиб ўтган область маҳаллий Советларига сайловлар пайтида депутатларга берилган жами 5084 наказнинг қарийб 95 проценти бажариб бўлинди. Жумладан, фақат ўтган йилнинг ўзида 1500 га яқин наказ амалга оширилди. Красногорск ва Чиғириқ посёлкаларида 5550 квадрат метр турар-жой, Оҳангарон шаҳрининг 4-микрорайонида янги мебель, саноат ва озиқ-овқат моллари магазинлари, Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхозида 280 ўринли болалар боғчаси, Туябўғиз посёлкасида 100 ўринли шифохона, 320 ўринли мактаб ва бошқа объектлар қуриб битказилди.

Сайловчилардан тушган наказларни кўриб чиқиш ва ҳисобга олиш, уларнинг бажарилишини ташкил этиш халқ депутатлари Советлари зиммасига юклатилган. Наказларнинг рўёбга чиқарилишида халқ депутатларининг роли каттадир. Айрим ҳолларда эса ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Шуни ҳисобга олиб, депутатлар статуси тўғрисидаги Қонунда: «Депутат наказларни бажаришга аҳолини уюштиришда ҳамда корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар шу наказларни қандай амалга ошираётганлигини контроль қилишда қатнашади, наказларни амалга оширишга ҳаракат қилади»,— деб уқтириб ўтилган.

Депутатлик бурчларини бажаришда ана шу қонунга амал қилиб, сайловчилар олқишига сазовор бўлаётган халқ вакиллари оз эмас. Область Советининг депутатларидан Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сут соғувчиси М. Қўлдошева фермада янги молхона ва озуқа цехи қурилишига эришди. Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси Л. Козлова эса бирлашма учун қурилаётган касалхонанинг ишга туширилишини тезлаштиришга ўз таъсирини ўтказди. Ангрен шаҳар Советининг депутатларидан 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг ғишт терувчиси А. Аннамуродов билан кулолчилик заводининг ишчиси Е. Саматоевлар завод қошида йирик профилакторий ва ёшлар учун ётоқхона қурилишига катта ҳисса қўшдилар. Ҳар бир шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари депутатлари фаолиятидан шундай мисолларни келтириш мумкин.

Депутатнинг бурчи наказларнинг бажарилишини таъминлаш мақсадида тегишли орган, идора, ташкилот ва корхоналарга мурожаат қилишдан ва сайловчилар топшириғининг амалга оширилишини назорат қилиб боришдангина иборат эмас. Балки улар сайловчилар ўртага ташлаган масалаларни ҳал этишнинг аниқ йўл-йўриқларини топиш устида мустақил изланишлари ҳам зарурдир. Маълумки, наказлар орасида аҳоли пунктларини ободонлаштириш, истироҳат боғлари ва хиёбонлар барпо этиш, йўллар ва кўприкларни созлаш, сартарошхона, тандирли нонвойхона ёки маиший хизмат корхоналарининг қабул пункти учун кичик хоналар қуриш каби катта маблағ ва техника талаб қилмайдиган наказлар жуда кўп. Бундай наказларни депутатларнинг ўзлари маҳалла комитетлари ва жамоатчи активлар билан биргаликда аҳолини жалб этиш, уларга бош-қош бўлиб, ҳашарлар уюштириш йўли билан ҳам амалга оширишлари мумкин.

Ҳар сафар бўлганидек, яқинлашиб келаётган сайловлар муносабати билан меҳнаткашлар ўз депутатларига катта ишонч билдириш билан бирга бир қатор наказлар берадилар. Шунинг учун маҳаллий Советлар ижроия комитетлари раҳбар ва мутахассис кадрлардан иборат махсус комиссиялар тузиб, сайловчилардан тушаётган ҳар бир наказни синчиклаб ўргансалар, уларнинг ўз вақтида ва тўла бажарилишини таъминлаш юзасидан кўриладиган амалий чораларни ҳозирданоқ белгилаб борсалар, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Р. МАШРАПОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг масъул ходими.

340 ИХТИСОС БЎЙИЧА

Ўзбекистонда ҳунар-техника таълими системаси Совет ҳокимияти йилларида тараққиётнинг катта йўлини босиб ўтди. Агар 1925 йилда республикада 16 ҳунар мактаби, 19 ҳунар курси, 4 ФЗУ ва 4 ўқув ишлаб чиқариш устахонаси бўлиб, уларда 4 минг киши таълим олган бўлса, ҳозирги вақтда 568 ўрта техника билим юртида 277 минг ўқувчи уч юз қирқта ихтисос бўйича касб ўрганмоқда. Республикамизнинг ҳамма шаҳар ва районларида ҳунар-техника тармоғи жадал ривожланди.

Хусусан, тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликларда бу борада баракали натижаларга эришилди. Шу давр ичида 364 та билим юрти ташкил топди ва 775 минг нафар малакали ишчи тайёрланди. Ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида эса 105 та янги билим юрти ишга туширилди ҳамда халқ хўжалигига 573 минг малакали ишчи тайёрлаб берилди.

Ҳунар-техника билим юртларининг моддий базаси йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда. Улар ҳозирги замон жиҳозлари, асбоб-ускуналари, техника воситалари, махсус ўқув кабинетлари, кўргазмали қуроллар ва бошқа ашёлар билан таъминланди. Давлатимиз томонидан қишлоқ ҳунар-техника билим юртларига кўплаб тракторлар, пахта териш машиналари ажратилди.

Ҳозирги давр ишчи ўринбосарлари тайёрлашда сифат ўзгаришлари ясаш зарурлигини тақозо этмоқда. Бу эса моддий базани мустаҳкамлаш билан бирга инженер-педагог ходимларнинг илмий-назарий савиясини, касб маҳоратини ҳар қачонгидан ҳам ошириш вазифасини кўндаланг қилиб қўйди. Шунинг учун ҳам айни кунларда республика билим юртларида хизмат қилаётган 21 мингдан зиёд олий ва ўрта махсус маълумотли ўқитувчи ҳамда ишлаб чиқариш мастерларининг малакаси босқичма-босқич ошириб борилмоқда. Педагог ва инженер кадрлар билим даражасининг ортиши, улар маънавий оламининг бойиши ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишларини юқори поғонага кўтаришда катта қулайликлар яратаётир. Бу ишда педагогик коллективлар билан ишлаб чиқариш корхоналари ўртасида ўрнатилган ҳамкорлик яхши натижалар бермоқда. Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент «Компрессор» заводи ва бошқа кўплаб корхоналар, колхоз, совхозлар оталиқ қилаётган билим юртларида ёшларни оталарнинг меҳнат ва жанговар анъаналари руҳида тарбиялаш яхши йўлга қўйилган. Бу жойлардаги ҳунар масканларида ўтказилаётган уч авлод учрашувлари, ишчи сафига қабул қилиш кунлари, мураббий ва шогирдлар давра суҳбатлари бўлажак ишчиларга ҳаётда мустақил йўл топиб олиш, уларда ўз ҳунари ва ўзи бириктилган корхонага меҳр уйғотишда катта аҳамият касб этмоқда.

Педагогик коллективлар ўқувчиларда меҳнатга бўлган ихлосни оширишда жанговар шуҳрат ва меҳнат анъаналари музейларидан ҳам самарали фойдаланмоқдалар. Ҳозир республика билим даргоҳларида бундай музейлар ва интернационал дўстлик клублари сони 400 дан ошиб кетди.

Биз ёш авлодни тарбиялашда билим юртларини битириб, ҳозирги пайтда халқ хўжалигида ҳалол меҳнат қилаётган донгдор кишиларнинг орттирган тажрибаларидан ҳам фойдаланмоқдамиз. Ана шундайлар орасида 45 нафар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, кўплаб давлат мукофотининг лауреатлари, ишлаб чиқариш новаторлари борлиги айниқса фахрланарлидир. Бугунги кунда номи мамлакатимизга танилган Анастасия Чудная, Мунаввар Исоқова, Буолма Жўраева, Каромат Ёқуббоева сингари меҳнат фидокорларининг сермазмун ҳаёт мактаби ишчи-хизматчи сафига отланган ҳар бир ёш учун катта ибратдир.

Маълумки, мактабни ислоҳ қилиш бўйича белгиланган Асосий йўналишларда ёшларни жисмоний баркамол бўлиб етишишларига ҳам катта эътибор берилган. Бунинг учун бизда зарур база яратилган. 215 спорт зали, 110 гимнастика майдони, жуда кўплаб футбол, волейбол, баскетбол майдонлари талабалар хизматида. Сўнгги йиллар ичида билим юртларининг 230 мингдан кўпроқ ўқувчиси физкультура ва спорт билан изчил шуғулланмоқда. Тошкент шаҳрида қуриб битказилган ўқув-машқ базасининг иккинчи навбати оммавий-соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш маркази бўлиб қолди.

Лекин бизнинг системамиздаги кўпгина билим юртларининг ўқув моддий базаси ҳозирги замон талабларига тўла жавоб бермайди. Улардан айримлари эски, ноқулай биноларга жойлашган. Ўқув кабинетлари, ишлаб чиқариш участкалари етишмайди. Қишлоқ хўжалик механизаторлари тайёрлайдиган билим юртларидан баъзилари етарли даражада ўқув хўжаликларига эга эмаслар. Бугунги давр талабига жавоб берадиган жиҳозлар, ускуналар, дастгоҳлар, машина ва механизмларга эҳтиёжи катта бўлган билим юртларимиз ҳам анчагина. Агар биз ўз ишимизни КПСС Марказий Комитетининг апрель (1984 йил) Пленуми қарорлари асосида баҳолайдиган бўлсак, олдимизда жуда улкан вазифалар турганлигини яққол тасаввур этамиз. «Ислоҳот,— дейилади КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорида,— умумий таълим ва ҳунар мактабининг ишини сифати жиҳатидан янги поғонага кўтариш, унинг фаолиятидаги камчиликларни тугатиш, ўқувчиларнинг фан асосларини чуқур ўрганишини, уларда мустаҳкам коммунистик эътиқодлар, меҳнатсеварлик, аҳлоқий поклик таркиб топтирилишини, уларни социалистик кўп миллатли Ватанимизга муҳаббат ва уни ҳимоя қилишга тайёрлик руҳида тарбиялашни таъминлаши лозим».

Шу кунларда ҳунар-техника таълимининг маҳаллий органлари билим юртларининг инженер-педагогик коллективлари халқ хўжалигига 160 мингга яқин, беш йиллик мобайнида эса 700 минг малакали ишчи кадрларни етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Шу муносабат билан асосий йўналишларда қайд этилганидек, ҳунар-техника таълими системасидаги барча типдаги ўқув юртларини ягона типга — «ўрта ҳунар-техника билим юрти»га айлантириш бўйича амалий ишлар бажарилди. Бундай билим юртларида ўқувчилар маълум ихтисос эгаси бўлиш билан бирга тўла ўрта маълумот ҳам олмоқдалар.

Ислоҳотнинг юксак талаблари асосида моддий базани мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга киришилди. Янги ҳамда қўшимча бинолар қуриш режалари белгилаб олинди. Бу эса келгусида кадрлар тайёрлаш сонини кўпайтириш имконини беради. Шу беш йилликда министрлик ва идоралар зиммасига 51 минг 200 ўқувчига мўлжалланган 77 та комплекс билим юртлари ҳамда 10 минг 200 ўринли 23 та ўқув корпуси қуриб бериш мажбурияти юклатилган. Биз ўрта ҳунар-техника билим юртларида ўқув кабинетларини тўла жиҳозлашни асосий мақсад қилиб қўйганмиз.

Биз ўз касбини пухта севган педагог ва тарбиячиларга, ишлаб чиқариш таълими мастерларига ҳам катта эҳтиёж сезмоқдамиз. Шу муносабат билан Тошкент политехника ва тўқимачилик, Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институтлари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатилди. Бу олий ўқув юртлари ҳунар-техника билим юртлари учун кадрлар тайёрлашда катта ёрдам беради.

Зиммамизда жуда улкан вазифалар турипти. Шубҳа йўқки, республика ҳунар-техника таълими системаси ходимлари партия ва ҳукуматимизнинг мактаб, маориф, ҳунар-техника таълими тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигидан руҳланган ҳолда бу соҳани бугунги талаблар даражасида ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшаверадилар.

П. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси.

✦ ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг «Материалшунослик» кафедрасида ўқув ишлаб чиқариш устахоналарининг янги корпуси фойдаланишга топширилди. Суратда: ўқитувчи М. Ҳайдарова (чапда) талабалар билан устахонада.
Р. Шамсуддинов фотоси.

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИ ҲАЁТИДАН

Университет иш бошлади

Ўрта Чирчиқ район партия комитети ва халқ депутатлари район Советининг органи «Машъал» газета редакцияси ҳузурида ташкил этилган икки йиллик ишчи-қишлоқ мухбирлари университети иш бошлади. Биринчи машғулотда газета редактори М. Хўжаева тингловчиларни ўқув программаси билан таништирди. Сўнг «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси адабиёт ва санъат бўлими мудири Н. Эгамназаров тингловчилар билан суҳбат ўтказди.

Университетда лекциялар ўқишга областимизнинг етакчи журналистлари, хўжаликларнинг бош мутахассислари, қизиқ тақдирли машҳур кишилар таклиф этилади.

✦

Комплексда конференция

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози чорвадорлари сменадан сўнг чорвачилик комплекси клубига йиғилишди. Бу ерда «Ленин байроғи» район газетаси ижодий коллективи билан учрашув бўлиб ўтди.

Газетхонлар конференциясида сўзга чиққан газета редакторининг ўринбосари Ҳабиба Шерова ижодий коллективнинг ўтган йилги иш якунлари ва бу йилги режалари ҳақида сўзлаб берди.

Газетхонлардан илғор сут соғувчи Юлдуз Содиқова, 48-мактаб ўқитувчиси Сойим Исҳоқов, чорвадор Анвар Пардаев ва бошқалар берилаётган материалларни чуқур таҳлил қилдилар ва янги-янги темаларни тавсия этдилар.

Газетхонлар конференцияси жонли ва қизиқарли ўтди. Учрашув охирида ҳаваскор шоирлар ўз шеърларидан намуналар ўқиб бердилар.

А. РАҲИМОВ.

БУЮРТМАЛАР ВАҚТИДА БАЖАРИЛМОҚДА

ЧИРЧИҚДАГИ ёрдамчи корхоналар комбинати коллективи шарафли ва масъулиятли вазифани бажармоқда. Бу ерда энергетика қурилишлари учун турли хил бинокорлик материаллари тайёрланмоқда. Ишчи-хизматчилар зиммаларидаги вазифани чуқур ҳис қилган ҳолда зарбдорчасига ишламоқдалар.

Жанубий Қозоғистон ГРЭСи, Қирғизистондаги Қурпсой гидроэлектростанциясида ҳосил қилинадиган нурни узатиш линиялари учун тиргаклар вақтида жўнатилди. Қардош Туркманистон буюртмаси ҳам белгиланган муддатда етказиб берилди.

Комбинат ишчилари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилини муваффақиятли якунлаш учун курашмоқдалар. Айни кунларда барча цехлар ва участкаларда совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги буюк Ғалабаси 40 йиллиги ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақа авж олиб кетди. Унда иштирок этаётган 2-металл конструкциялари цехи ишчилари ҳаммадан ҳам унумли ишлашяпти. Улар графикдагидан кун сайин илдамлаб боришмоқда. Цехнинг И. Абдувалиев ва З. Ҳусниддиновлар раҳбарлик қилаётган бригадалари коллективлари планларни бажаришда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ СИРТҚИ АТЕИЗМ УНИВЕРСИТЕТИ

БИРИНЧИ машғулотни Тошкент давлат педагогика институтининг доценти, фалсафа фанлари кандидати Сафар УТАНОВ олиб боради.

ДИННИНГ ПАЙДО БЎЛИШИ ВА УНИНГ РЕАКЦИОН МОҲИЯТИ

Меҳнаткашларда илмий материалистик дунёқарашни шакллантириш — коммунистик тарбиянинг муҳим таркибий қисмидир. Шунинг учун ҳам партиямиз XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорларида илмий-атеистик пропагандани кучайтириш, унинг ҳужумкорлигини таъминлаш, янгича совет маросимларини турмушга кенг тадбиқ этиш зарурлиги алоҳида уқтирилган эди.

Редакциямиз ҳам атеистик билимларни янада изчил тарғиб қилиш, атеистик пропаганда таъсирчанлигини ошириш мақсадида «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ СИРТҚИ АТЕИЗМ УНИВЕРСИТЕТИНИ очишга қарор қилди. Ҳар ойда бир марта ўтказиладиган университет машғулотларини етакчи атеист олимлар, партия ва совет ходимларидан иборат Совет аъзолари олиб борадилар.

Бир йилга мўлжалланган машғулотлар программасида марксизм-ленинизм асосчиларининг, коммунистик партиямизнинг илмий атеизм тўғрисидаги таълимоти, атеистик пропагандани ташкил этиш тажрибаси, янгича урф-одатларни кенг меҳнаткашлар турмушига сингдириш ва бошқа масалалар ўрин олган. Шунингдек, атеистик пропаганда билан шуғулланувчиларга ёрдам тариқасида баъзи термин ва иборалар ҳақида тушунчалар, «Атеист кутубхонаси», саволларга жавоблар бериб борилади.

«Тошкент ҳақиқати» сиртқи атеизм университетининг совети атеистик тарбия масалалари билан шуғулланувчи партия, совет, комсомол ходимларидан, пропагандист ва агитаторлар, лекторлар, барча газетхонлардан университет машғулотлари тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларини ёзиб юборишларини сўрайди.

Замонавий фан ер юзида онгли турмуш бошланганлигига 1 миллион йилдан кўп бўлганлигини исботлаб берган. Диннинг пайдо бўлганлигига эса 100—150 минг йил бўлган, холос. Археологик қазилмалар ҳам узоқ ўтмишда яшаган аждодларимиз диний эътиқодга эга бўлмаганликлари, диний маросимлар ўтказмаганликларидан далолат беради. Бу дин тарихий тараққиётнинг маълум даврида пайдо бўлганлигини кўрсатади.

Ибтидоий даврларда одамлар онги жуда паст бўлганлиги сабабли улар табиат ҳодисалари — зилзила, ёнғин, момақалдироқ, ижтимоий воқеалар — ўлим, очлик, касаллик кабиларнинг асл моҳиятини билмаганлар.

Айни пайтда ибтидоий одамнинг табиат билан курашда кучсизлиги, чорасизлиги ҳам қандайдир мўъжизакор кучларга ишонч туғдирган. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин «ваҳший одамнинг табиатга қарши курашда ожизлик қилиши, худоларга, шайтонларга, мўъжизаларга ва шу сингариларга ишонишини туғдирди», деб кўрсатган эди.

Шундай қилиб, ибтидоий одамларнинг табиатга қарамлиги, табиат ва жамият ривожланишининг қонуниятларини билмасликлари сабабли дин келиб чиқди.

Ф. Энгельс ўзининг «Анти-Дюринг» асарида динга шундай таъриф берган: «Ҳар қандай дин кишиларнинг кундалик ҳаётида уларга ҳукмронлик қиладиган ташқи кучларнинг кишилар миясида хаёлий акс этишидан, дунёвий кучларнинг ғайри дунёвий кучлар шаклида акс этишидан бошқа нарса эмас».

Бу таъриф дин акс этиш инъикос эканлигини кўрсатади. Ташқи кучларнинг (табиий офатлар, эксплуатация ва ҳоказолар) одамлар устидан ҳукмронлик қилиши — диний акс этишнинг бош сабабидир.

Қадимги диний тушунчалар ҳозиргиларидан фарқ қилади. Масалан, дастлаб якка худо тушунчаси бўлмаган. Аксинча ўша пайтда тотемизм — яъни бир гуруҳ кишилар билан маълум ҳайвонлар, қушлар ёки ўсимликлар ўртасида ғайри табиий боғланиш бор деган тушунча бўлган.

Тотемизм Ўрта Осиё халқларининг ўтмишига ҳам хосдир. Буни ўша даврларда дарахтлар, ўсимликлар, ҳайвон ва қушлар муқаддаслаштирилганида ҳам кўриш мумкин. Уларга сиғинишнинг излари ҳозир ҳам сақланиб келяпти.

Диний тасаввурларнинг қадимги шаклларидан бири анимизмдир. Анимизм жон ва руҳларга сиғиниш демакдир. Бундай тасаввурлар ҳамма халқларга хос бўлган.

Маълумки, ҳаёт кўп қирралидир. Қадимги одамлар ҳар бир соҳани бошқарадиган худо бўлади, деган тушунчада бўлишган. Шу сабабли ҳам кўп худолик — политеизм пайдо бўлган. Аммо ижтимоий тараққиёт политеизмдан якка худочиликка ўтишни тақозо этган. Бу ислом динининг пайдо бўлишида ҳам ўз ифодасини топди.

Эрамизнинг еттинчи асри бошларига келиб Арабистон ярим оролида уруғчилик-қабилачилик тузуми йўқолиб, унинг ўрнида синфий муносабатлар қарор топа бошлади. Уруғчилик-қабилачилик тузумининг емирилиши, савдо-сотиқнинг ёмонлашуви, шаҳарлардаги турмушнинг оғирлашиб кетганлиги, тарқоқ қабилалар қўшни халқларнинг ҳужумларини қайтара олмай қолишлари бу қабилаларни бирлашишга, мустақил давлат ташкил этишга мажбур этди.

Ўша вақтда қайси уруғ, қабиланинг иқтисодий мавқеи баланд бўлса, унинг урф-одатлари, маросимлари, худоси ҳам ҳукмронлик қиларди.

Ислом пайдо бўлиши арафасида Арабистон ярим оролида 350 тадан ортиқ қабила бўлиб, унинг ҳар қайсисининг ўз худоси бор эди. Араб қабилаларининг сиёсий томондан бирлашишга интилиши уларнинг диний эътиқодларига ҳам таъсир қилди. Шунинг натижасида ўз аҳамиятини йўқотган қабилачилик — кўп худолик дини ўрнига барча қабилаларга мослаштирилган якка худолик дини — ислом пайдо бўлди. «Ислом» сўзи арабча бўлиб, бўйсуниш, итоат этмоқ, деган маънони беради.

Арабистон ярим оролида ташкил топган феодал давлати исломни ўз идеологияси қилиб танлади. Бу бежиз эмас эди.

Ислом таълимотининг марказида итоаткорлик ғояси ётарди. Бу итоаткорлик ҳар томонлама характерга эгадир. Чунончи, одам худога, подшоларга, мавжуд тартиботга бўйсуниши, болалар ота-онасига, аёллар эркакларга сўзсиз бўйсуниши шарт. Яъни ислом синфий тенгсизликни жорий қилди ва буни ўз ҳимояси остига олди.

Ислом пайдо бўлганидан бошлаб эксплуататор синфларнинг хоҳиш-иродасини бажариб келди. У ҳукмрон синфларнинг манфаатига хизмат қиладиган ахлоқий қоидаларни тарғиб қилди. Уларни қонун даражасига кўтарди. Айни пайтда феодаллар, руҳонийлар манфаатига зид бўлган қарашларга қарши қаттиқ кураш олиб борди. Шунинг учун ҳам Ф. Энгельс «Ягона подшосиз ягона худо ҳеч қачон вужудга келмаган бўлур эди», деб ёзган эди. Ҳақиқатда ҳам ислом подшонинг суянчиғи, феодалларнинг идеологияси эди.

Бу дин таълимотининг асосини худонинг иродасига, мавжуд тартиботга бўйсуниш ташкил этади. Исломда феодал муносабатлари абадий, у ўзгармас, деган тушунча тарғиб қилинади, салб юришлари, ўзга халқларнинг территориясини босиб олиш, урушлар, қон тўкишлар оқланади.

Ислом динининг реакцион моҳияти фақат шулардангина иборат эмас. Бу таълимот инсон бахтини осмондан, ғайритабиий кучлардан излайди. Ислом кишиларнинг битмас-туганмас имкониятларига ишончни йўққа чиқаради. Ҳамма нарсани худо иродасига боғлаб, инсонлардаги ташаббускорликни сўндиради, уни пассивлаштиради. Ислом ҳам бошқа динлар каби олам манзараси, табиат ва жамиятнинг ривожланиши тўғрисида ғайри илмий тушунчаларга асосланади. Мазкур дин таълимотида инсон эрки, иродаси инобатга олинмайди. Бу эса инсоннинг гармоник ривожланиши ва ҳар томонлама ўсиб-унишига тўсиқлик қилади.

Исломдаги тақдир, жаннат, жаҳаннам ва бошқа таълимотлар аниқ мақсадларни кўзлайди. Улар динга ишонувчиларни ўз аҳволларига кўникишга, ўз оғир қисматларига чидашга чақиради.

Хулоса қилиб айтганда, ислом бошқа динлар каби ўз моҳиятига кўра замонавий фанга, материалистик дунёқараш, илмий хулосаларга зид таълимотдир. У ҳеч қачон табиат ҳодисаларини, жамиятнинг ривожланиш қонуниятларини тушунишга ёрдам бермаган, бундан кейин ҳам ёрдам бера олмайди. Шунинг учун ҳам у халқ оммасининг онгини заҳарлайди, кишиларни маънавий қолоқлик ботқоғига ботиради. Кишиларда илмий материалистик дунёқарашни шакллантиришгина уларни дин афюнидан қутқаради. К. Маркс айтганидек, «Динни танқид қилиш инсонни хом хаёллардан халос қилади, халос қилганда ҳам у хом хаёллардан холи, оқил инсон сифатида фикр юритиш, ҳаракат қилиши ўз воқелигини яратиши учун, ўз атрофида ва ўзининг ҳақиқий қуёши атрофида айланиши учун халос қилади».

МУСТАҚИЛ ШУҒУЛЛАНИШ УЧУН АДАБИЁТЛАР:

К. МАРКС, Ф. ЭНГЕЛЬС, В. И. ЛЕНИН дин тўғрисида. «Ўзбекистон нашриёти, 1981 йил.
А. ОРТИҚОВ. Ислом динининг келиб чиқиши ва унинг социал моҳияти. «Ўздавнашр». 1961 йил.
М. УСМОНОВ. Ислом ақидалари ва маросимлари. «Ўзбекистон» нашриёти. 1975 йил.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИ—1985 ЙИЛДА

ЮКСАЛИШИМИЗ КЎЗГУСИ

А. АЗИЗОВ,

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг директори, республикада хизмат кўрсатган экономист.

Ўтган 1984 йил республикамиз Бош кўргазмаси ҳаётида унутилмас бўлиб қолади. Чунки биз республикамиз меҳнаткашларининг 60 йил мобайнида қўлга киритган ютуқларини намойиш қилдик. Чор Россиясининг чекка қолоқ ўлкаларидан бири ҳисобланган диёрда жуда катта тарихий ўзгаришлар юз берди. Улкан саноат тармоқлари вужудга келди. Эндиликда республикамиз корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотлар Ватанимиз турли бурчаклари ва чет элларнинг 80 дан ортиқ мамлакатларига жўнатилмоқда. Бу муваффақиятларнинг бари кўргазма павильонлари экспозицияларида ўз аксини топди.

12,5 минг квадрат метр майдонда «Ўзбекистон ягона оилада» деб номланган соҳалараро кўргазма ташкил қилинди. Бу ерда республика меҳнат аҳлининг саноат, капитал қурилиш, қишлоқ хўжалиги, халқ маорифи, фан ва маданият соҳалари бўйича қўлга киритган ютуқлари намойиш этилди.

Йил бошида эса қирқ соҳалараро ва тематик, 17 кўчма кўргазма ташкил қилинди. 72 семинар-кенгаш ва илғор тажриба мактаби, касбларни шарафлаш кечалари ўтказилди. Чунончи, ўтган йилнинг июнь ойи бошларида Москвадага Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида «Ўзбекистон ССРнинг олий ва ўрта махсус ўқув юртлари — мамлакат халқ хўжалигига» деган мавзудаги экспозициялар намойиш қилинди.

Юбилей муносабати билан кўргазма территориясида ҳам катта ўзгаришлар юз берди. Жумладан кўргазма Бош павильони кенгайтирилди. Унинг майдони — 4100 квадрат метр бўлди. Республика «Ҳурмат тахтаси», «Ирригация ва мелиорация» ва иттифоқда ягона «Пахтачилик» павильони фойдаланишга топширилди.

1985 йилда кўргазма халқимиз қўлга киритаётган ютуқларини янада кенгроқ намойиш қилаверади. Бу йил КПСС XXVII ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини ишлаб чиқаришда, жамоат ишларида муносиб кутиб олиш, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини кенг нишонлаш бўйича катта тайёргарлик олиб борилмоқда.

Олдимиздаги муҳим вазифалардан яна бири — фан-техника, илғор тажриба, қишлоқ хўжалигининг юксалиши, халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқариш, ихтирочи ва рационализаторлар фаолиятини кенгроқ тарғиб қилишдан иборат.

Кўргазма «Ҳурмат тахтаси»дан ўрин олган социалистик мусобақа ғолиблари, илмий текшириш институтлари, корхоналар ва муассасалар ҳақида ҳикоя қиламиз. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш борасида қўлга киритилаётган ютуқлар ҳақида янги махсус очиладиган павильонда экспозициялар ташкил этамиз.

Барча министрликлар билан ҳамкорликда шу йилнинг тўртинчи кварталида «Ўзбекистон — съезддан съездгача» деб номланган катта экспозиция тайёрлаймиз. Шунингдек, соҳалараро кўргазмалар ташкил этиш давом эттирилади. Планга мувофиқ йил бўйи 84 та тематик кўргазма, 77 та кўрик-кўргазма, 100 дан ортиқ илмий-техник тадбирлар ўтказилади.

Май ойида томошабинларни совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жасоратига бағишланган «Ўзбекистон — Ғалабага» деб номлаган фотокўргазмасига таклиф қиламиз. Уни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих институти, уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секцияси ва республика фотокиноархиви ҳамкорликда тайёрлайдилар.

Бу йил — халқаро ёшлар йили. Москвада жаҳон ёшлари фестивали бўлиб ўтади. Шу муносабат билан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ўзбекистон ёшлари — тинчлик ва дўстлик учун курашда» деб номланган кўргазма ташкил этади. Унда республикамиз йигит-қизларининг турли соҳаларда қўлга киритаётган ютуқлари ўз аксини топади.

Бош павильонимизда «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга!». «Озиқ-овқат программаси ва автотранспорт», «Кенг истеъмол моллари» кўргазмалари ташкил этилади.

Бугунги кунда мактаб ислоҳотини амалга оширишга катта эътибор берилмяпти. Республика Маориф министрлиги Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети билан ҳамкорликда «Ёш техниклар ва табиатшунослар — Ватанга» кўрик-конкурсини ўтказадилар. Ҳунар-техника мактаблари фаолиятига бағишланган кечалар, ёшларнинг илмий-техник ижодкорлиги экспозициялари, касбга йўналтирувчи тадбирлар бўлади.

«Ирригация ва мелиорация» павильони сув хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», «Госкомводстрой» коллективларининг ерларни мелиорациялаш, янги-янги экин майдонларини ўзлаштириш бўйича амалга ошираётган улкан вазифаларини экспозицияларда акс эттиради. Жумладан, «Ўзбекистон ирригацияси съездан съездгача» тематик кўргазмасида ўн биринчи беш йиллик мобайнида ташкил топган янги хўжаликлар, бу соҳадаги ютуқлар тўғрисида ҳикоя қилинади.

Бу йил ҳам кўчма кўргазмаларга катта эътибор берамиз. Жумладан, республикамизнинг деярли барча областларида «Ўзбекистон корхоналарида — бригада пудрати», «Енгил саноат корхоналарида моддий ресурсларни тежаш», «Ўрта Осиё ирригация илмий текшириш институти — 60 ёшда», «Республика халқ хўжалигида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш», «Сиёсий плакатлар кўргазмаси» мавзуидаги фотоматериаллар, экспозициялар намойиш этилади.

Павильоң ходимлари «Ирригация—85» халқаро кўргазмасига жиддий ҳозирлик кўрмоқдалар. Ҳозирнинг ўзида 20 дан ортиқ хорижий мамлакат ушбу анжуманда қатнашиш истагини билдирди. Ҳозир эса Швецариянинг Базель шаҳрида ўтказиладиган халқаро савдо кўргазмасига тайёргарлик кўряпмиз.

Хуллас, Бош кўргазма коллективи республикамиз меҳнаткашларининг қўлга киритган ютуқларини янада кенгроқ, ҳар томонлама пропаганда қилади. Гуллаб-яшнаётган Ўзбекистонимизнинг юксалиши ҳақида оммага ҳикоя қилиш асосий вазифамиз бўлиб қолаверади.

*

● Республикамизнинг кўплаб илмий-тадқиқот институтлари қишлоқ хўжалик ўсимликларининг янги-янги навларини яратиш борасида изланмоқдалар. Олимларнинг янги илмий ечимлари, самарали тадқиқотлари кўргазма павильонларида намойиш қилинмоқда. Суратларда: (юқорида) бошоқли дон экинларининг касалликларга чидамли, серҳосил навлари, (пастда) Иттифоқда ягона «Пахтачилик» павильонида илғорлар тажрибасига бағишланган экспозицияларни кўриб турибсиз.

*

СУВ САТҲИНИ МАШИНА ЎЛЧАЙДИ

М. АЗИМОВА,

«Ирригация ва мелиорация» павильони методисти

— КЎРГАЗМАДА министрлик ва корхоналар, илмий-текшириш институтлари олимлари яратган машина-механизмлар, лойиҳалар, электрон-ҳисоблаш машиналари намойиш қилинади. Ўтган йилнинг ўзида шундай экспонатлардан бир қанчаси ишлаб чиқаришдан ўз ўрнини олди. Кўргазмага мутахассислар, иттифоқдош республикалар делегациялари, хорижий мамлакатдан меҳмонлар келишади. Улар экспонатларнинг айримлари билан қизиқиб қоладилар, фан ва техника ютуқларини ўзида мужассамлаштирган бундай экспонатлар учун корхона ва муассасаларга буюртмалар берадилар.

Шундай экспонатлардан бири — «Сафир-СТМ-2» ҳисоблаш машинасидир. У Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигининг «Узводприборавтоматика» конструкторлик бюросида тайёрланган. Бу ҳисоблаш машинаси ёрдамида 10 километр масофадан туриб сув сатҳини ўлчаб бериш мумкин. Яъни у керакли объектдаги сув сатҳининг қанча миқдордалиги, нормадан қанча кўпайгани ёки камайганини дақиқалар давомида аниқлаб беради.

Бу машина 170 кишининг ишини бажара олади. Уни бир сув хўжалигида фойдаланиш натижасида йилига 20 минг сўмлик иқтисодий самара олиш мумкин.

Бу йил ўнлаб корхона ва хўжаликларда бу «ақлли» машиналар қўллана бошланди. Агар республикамизда 23 та сув омбори, 34 та йирик канал, 2100 насос станцияси борлигини назарда тутсак, бу машинанинг умумий иқтисодий самараси қанчалик катталигини аниқлаш қийин эмас.

Бош кўргазмада халқ хўжалиги учун зарур бўлган ана шундай янгиликлар, экспонатлар юзлаб топилади.

* * *

Суратда: сув сатҳини ўлчайдиган электрон ҳисоблаш машинаси.

● РЕСПУБЛИКА ТАЖРИБА МАКТАБИ

● ШАРАФ ВА ЭЪЗОЗ

● УНУТИЛМАС ТААССУРОТЛАР

● ДАМ ОЛИБ, ҲОРДИҚ ЧИҚАРИБ

● МУСТАҲКАМ АЛОҚАЛАР

● БУЮК ҒАЛАБА ШАРАФИГА

МЕҲНАТГА ЯРАША РАҒБАТ

С. УСМОНОВА,

Мукофотлаш бўлимининг бошлиғи.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ, фан ва маданият соҳасида барчага ўрнак бўлган ишчи-хизматчиларни мукофотлаш анъанага кириб қолган. Бу йил ҳам ана шу қувончли тадбирни давом эттирамиз. Июнь ойида кўргазманинг республика Совети ўтказилади. Унда 1984 йил социалистик мусобақаси ғолибларининг мукофотга муносиб номзодлари тасдиқланади. Ҳозир эса номзодлар ҳақида маълумотлар тўплаш билан машғулмиз.

Бу йил илғорлар учун 660 та биринчи, иккинчи ва учинчи даражали дипломлар ва 100 та Фахрий ёрлиқ топширилади. Шунингдек, энг ташаббускор, энг илғорларга 7 та «Москвич—412» енгил машинаси, 13 та «Урал» мотоцикли мукофот тариқасида берилади. Бу йил мукофотлаш маросимини сентябрь ойларида ўтказишни мўлжаллаганмиз. Худди ана шу пайтда кўргазмамизнинг «Пахтачилик». «Қишлоқ хўжалиги» павильонларида илғорлар бурчаги ташкил қилинади. Илғор тажриба мактабларида ёш ишчилар билан учрашувлар, матбуот конференциялари ўтказилади. Ана шу тематик кечаларда, кўчма кўргазмаларда актив иштирок этганларга 200 та I, II ва III даражали диплом, 17 та қимматбаҳо совға тайёрлаганмиз. Яна шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, 1985 йил давомида кўргазмалар, экспозициялар ташкил қилишда ташаббус кўрсатган турли тармоқ мутахассислари, уларни ёритган матбуот органлари ходимлари 20 та рангли, 20 та оқ-қора тасвирли телевизор, 20 та радиоприёмник, кўплаб шахсий китоб жавони учун кутубхоналар билан тақдирланадилар.

Бу йил мукофотлаш маросимини янгича тартибда ўтказишга қарор қилдик. «Ўзбекбирлашув» ходимлари билан тақдирланган коллективларни жойларга бориб қутлаймиз. Бу маросимларга республикамизнинг таниқли хонандалари ҳам таклиф этилади.

МЕҲМОНЛАРНИНГ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАРИДАН

КЎРДИК, ҚУВОНДИК

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси павильонларидаги экспозицияларни ҳаяжон билан томоша қилдик. Бу ерда республиканинг юксалиши, тараққиёти ҳақида тўлақонли ҳикоя қилинган. Унинг миллий анъаналари, тарихий ёдгорликлари, халқ амалий санъати билан ҳам танишиш ёқимли бўлди. Биз гуллар ўлкаси Англиядан келдик. Лекин ўзбек элидаги гулзорлар, боғлар, айниқса кўргазма территориясидаги ранг-баранг дарахтлар, турфа гулларни кўриб лол қолдик. Улар хотирамизда узоқ сақланиб қолади.

Жеймс ОЛДРИЖ,
ёзувчи.

Виставкани кўриб ўзбек халқи эришган ютуқларга қойил қолдим. Социалистик мамлакат халқлари олдида қандай кенг имкониятлар очилиши мумкинлиги намоён бўлди. КПСС ва Совет ҳукумати ўтказиб келаётган доно ленинча миллий сиёсат натижасида республикангиз ҳар томонлама ривожланибди.

Жак ДЕВИС,
Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг вице-президенти.

Биз вьетнамликмиз. Халқимиз бугунги кунда экономикасини тиклаш, янги ҳаёт қуриш учун тинимсиз меҳнат қилмоқда. Дастлабки ютуқларни қўлга киритдик. Лекин кенг кўламли ишларни амалга ошириш учун давлатимизга малакали кадрлар етишмайди. Шу мақсадда ҳозир Тошкентда тахсил кўряпмиз. Авваллари Совет Иттифоқи ҳақида умумий тасаввурга эга эдик, холос. Ўзбекистон ҳақида эса жуда кам билардик. Мана, серқуёш Тошкентда билим олиб, республика меҳнаткашларининг барча соҳаларида қўлга киритган ютуқларининг гувоҳи бўляпмиз. Айниқса Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлиб, ўзбек халқининг бугунги тараққиёти, маданияти, фани ҳақида жуда кўп нарсани билиб олдик. Фақат билибгина олдик эмас, ҳайратландик.

Бир группа вьетнамлик студентлар номидан
ЧАН ВАН КЬЕУ.

ТАНИШТИРАМИЗ, СЎЗЛАБ БЕРАМИЗ

Э. ЗОКИРОВА,

Пропаганда ва экскурсия бўлими бошлиғи

БЎЛИМИМИЗДА асосан чет тиллар мутахассислари хизмат қилишади. Вазифамиз кўргазмага келган томошабинга экспозицияларга қўйилган ҳар бир экспонат ҳақида мароқли сўзлаб бериш. Қисқаси, ютуқларимиз ҳақида тўлалигича ҳикоя қилиш.

Ўтган йили 300 мингдан ортиқ томошабин кўргазма павильонларида бўлди. Улар сони йилдан-йилга ортиб боряпти. Сабаби — павильонларимизда ташкил қилинаётган кўргазма ва оммавий тадбирлар сони ортиб, мазмунан бойиб бормоқда. Бунга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшяпмиз. Ходимларимиз шаҳар экскурсия бюроси, олий ўқув юртлари, республикамиз областлари хўжалик ва корхоналарида бўлиб, янги кўргазмаларнинг тематик планлари билан меҳнаткашларни, зиёлиларни таништириб бормоқдалар. Уларни турли кеча, учрашув ва оқшомларга таклиф қилмоқдалар.

Экскурсия хизматига қайтсак, бўлимимизда йигирмага яқин гид ва экскурсовод ишлайди. Уларнинг ҳар бири 3—4 тилни мукаммал ўзлаштирган. Ўтган йили Москвада, СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ташкил этилган «Ягона оилада» юбилей кўргазмасида қизларимиздан Ш. Назарова, М. Ҳамрохўжаевалар экскурсоводлар орасида ўтказилган конкурс ғолиби бўлишди. Бу йил ана шундай конкурсларни ўзимизда ҳам ўтказамиз. Унда хорижий мамлакатлар ҳақида суҳбатлар, савол-жавоблар ташкил қилинади. Бу эса гид ва экскурсоводларимизнинг фикр доирасини, билимини янада оширади.

Ихтиёримизда кинолекторий фондидаги бир неча фильмлар мавжуд. Ҳар сафар экскурсиядан сўнг томошабинларга ана шу фильмларни намойиш этиб, республикамиз халқ хўжалигининг ривожи ҳақида янада мароқли ҳикоя қилиш ниятидамиз.

Л. ВЕЙКУМ,

методика бўлимининг ходими

МАЗМУНИНИ БОЙИТАМИЗ

Ташкил этиладиган кўргазмаларнинг асоси бизда яратилади. Бўлимимиз ходимлари министрлик ва муассасалар билан мунтазам алоқада бўлиб, улар қўлга киритаётган ютуқлар, янгиликлар ҳақида экспозициялар тайёрлаш учун методик қўлланмалар яратадилар.

Кейинги йилларда ташкил этилаётган экспозицияларнинг мазмунини бойитиш, сонини кўпайтириш, кишилар меҳнатини ардоқлаш яъни кўпроқ моддий бойликлар яратаётган ишчилар, колхозчилар, зиёлилар ҳақида ҳикоя қилишга эътибор беряпмиз.

Намойиш этилаётган янгиликларнинг ишлаб чиқаришга қай даражада жорий этилаётганига алоҳида аҳамият бераяпмиз. Чунки томошабинлар, мутахассислар ҳар бир экспонатнинг тарихи, тақдири билан қизиқмоқдалар. Шуни ҳисобга олиб яна улар ҳақида махсус методик қўлланмалар тайёрлаш ниятидамиз.

Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб нишонлаш учун жиддий ҳозирлик кўряпмиз. Илмий-текшириш институтлари, тарих музейи, уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секцияси билан ҳамкорликда Ўзбекистоннинг Ғалабага қўшган ҳиссаси ҳақида мукаммалроқ ҳикоя қилиш ниятидамиз. Ҳозирнинг ўзида ходимларимиз Иттифоқимиздаги архивлар, республикамизда истиқомат қилаётган Улуғ Ватан уруши иштирокчилари билан боғланиб, янги-янги маълумотлар тўплаяптилар.

Кўчма кўргазмалар ташкил қилиш бўйича ҳам иш олиб бораяпмиз. Қаерда, қандай кўргазмалар очиш плани тузиб чиқилди.

Бўлимимиз ўзига хос тажриба мактабини ҳам ўтайди. Кинолекторий залида ҳар ойда икки марта методистлар малакасини ошириш бўйича машғулотлар олиб борилади. Унда министрлик, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари эътиборимиз қаратилиши лозим бўлган муҳим мавзулар ҳақида сўзлаб берадилар.

М. ДАМИНОВА,

«Агросаноат» павильонининг методисти

ХИМИЯ—ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

Павильонимизда «Республика химия саноати корхоналари —қишлоқ хўжалигига» деб номланган кўрик-кўргазма намойиш этилмоқда.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон химия саноати корхоналари томонидан ишлаб чиқарилаётган минерал ўғитлар республикамиз қишлоқ хўжалигини тўлиқ таъминлаш билан бир қаторда РСФСР, Туркманистон, Қирғизистон, Тожикистон, Қозоғистон, Озарбайжон каби республикаларга ҳам етказиб берилади.

КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводида Ўрта Осиё республикаларига юқори концентрацияланган фосфорли ўғитлар тайёрланади. Завод йилига минг тонна атрофида ўғит ишлаб чиқармоқда.

Кўргазма яна шуниси билан диққатга сазоворки, бу ерда препаратлардан фойдаланиш тўғрисида тавсиялар ҳам берилган.

ОРОМ ОЛИБ КЕТАСИЗ

К. МАЖИДОВ,

дам олиш зонаси директори

Республикамизнинг Бош кўргазмасига келган киши бу ерда мириқиб ҳордиқ чиқариши ҳам мумкин. Шу мақсадда қатор тадбирлар ишлаб чиққанмиз. Бу йил кўргазма пропаганда ва экскурсия хизмати бўлими билан биргаликда 30 дан ортиқ касбларни шарафлаш кунларини ўтказамиз. Бу байрамларга план ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажараётганлар таклиф қилинади. Барчага намуна бўлаётган кимёгарлар, қурувчилар, енгил ва озиқ-овқат саноати ходимлари, камтарона касб эгалари бўлган киоскачилар, почтальонлар, алоқачиларни шарафлаш байрамларини ҳам ташкил этамиз.

Бундан ташқари шаҳардаги бадиий ҳаваскорлик коллективларининг «Қўшиқларда акс этган ҳаёт» кўрик — конкурси бўлиб ўтади. Дам олувчилар конкурс ғолибларининг якунловчи концертини томоша қиладилар.

Фарзандларимизни табиатга, она Ерга муҳаббат руҳида тарбиялаш учун шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти билан ҳамкорликда «Кимнинг қуши сайроқи», «Гуллар байрами», «Асфальтга чизилган расмлар конкурси» бўлиб ўтади. Ғолибларни эса доим эсдалик совғалари кутади.

Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган «Ватан нимадан бошланади?», «Қаҳрамон бўлиб туғилишмайди» деб номланган учрашувларга уруш ветеранлари, Туркистон ҳарбий округининг жангчилари, ўрта мактабларнинг юқори синф ўқувчилари таклиф қилинади.

Дам олиш зонаси территориясидаги Болалар майдончасида янги аттракционлар ўрнатилган. Моторли ва эшкакли қайиқлар меҳнаткашларнинг ихтиёрида бўлади.

Бугунги кунда боғ территориясида «Болалар кафе»си, 900 ўринли янги киноконцерт зали қурилиши жадал давом этмоқда. Булар ҳам республикамиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида эришилган ютуқлари билан танишгани келган меҳмонларнинг маданий дам олиб, кайфиятларини хушнуд этишга хизмат қилади.

● Суратларда: «Ирригация ва мелиорация» павильонидаги Ўзбекистон дениз, канал ва сув омборларининг карта-диорамаси, (ўртада) республикамизда маҳаллий хом ашёлардан йилига 30 миллион сўмлик турли маҳсулотлар тайёрланмоқда. Саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган кенг истеъмол моллари, (ўнгда) серқуёш ўлкамизнинг далаларида ва боғларида етиштирилаётган серҳосил полиз маҳсулотлари, ширин-шакар мевалари довруғи довон ошган.

А. Абалян фотолари.

УШБУ саҳифани Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ахборот марказининг ходими Қ. ЭРДОНОВ ва «Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири А. НОСИРОВА тайёрладилар.

«ҚАЛДИРҒОЧ» — ХАЛҚ АНСАМБЛИ

Бу ёш коллективнинг ташкил топганига ҳали кўп бўлгани йўқ, аммо у қисқа муддат ичида анча муваффақиятларга эришди. Янги йил арафасида эса унинг аъзолари қўш шодиёнанинг гувоҳи бўлдилар. Янгийўл район маданият уйининг «Қалдирғоч» цирк коллективига халқ ансамбли номи берилди. Бундан унинг иштирокчилари, айниқса, бадиий раҳбар Дарвешбек Раҳмонов ҳам хурсанд.

Дарвешбек цирк санъатига ёшлигиданоқ ҳавас қўйган эди. Боғларда ўтказиладиган цирк ўйинларини завқ билан томоша қилар, ингичка сим устида катталар билан бир қаторда ёш болаларнинг ҳам чаққон юришлари, турли машқларни чиройли бажаришлари уни тўлқинлантирарди. Урта мактабни битиргач Тошкентдаги республика эстрада ва цирк санъати студиясида ўқиди. Кейинчалик у Тошкент давлат маданият институтини ҳам муваффақиятли тугатди. Уни Янгийўл район маданият уйига йўллашди. Бу ерда унинг ташаббуси билан болалар цирк группаси тузилди. Группага жалб этилган 20-30 нафар болалардан энг қобилиятлиларини танлаб олди. Акробатика, полвонлик, кураш, жонглёрлик, масхарабозлик, иллюзион номерларни тайёрлаш бўйича мунтазам машқлар ўтказди. Тинимсиз меҳнат ва ижодий изланишлар ўз самарасини бера бошлади. 1983 йилнинг май ойида цирк коллективи область кўрик-конкурсида қатнашиб, дастлабки синовдан ўтди: биринчи ўринни эгаллаб, кўрик ғолиби бўлди.

Бу муваффақият бадиий ҳаваскорларни ўз устида яна ҳам кўпроқ ишлаш, янги-янги номерлар тайёрлашга даъват этди. Область бўйича ўтган санъат байрамида дастлабки муваффақият мустаҳкамланиб, коллектив биринчи даражали диплом ва ғолиблик кўкрак нишонлари билан тақдирланди. Орадан кўп ўтмай ёш циркчилар Ўзбекистон цирк санъати телевизион фестивалига таклиф этилди. Бу кўрикда ҳам улар муваффақият билан иштирок этиб, фестиваль лауреати дипломи билан қайтдилар.

—Ҳар бир коллективнинг муваффақияти унинг меҳнати билан белгиланади,— дейди Д. Раҳмонов.—Ҳозир коллективимизнинг 70дан ортиқ аъзоси бор. Мен дастлабки кунларданоқ бутун талабларни сидқидилдан бажариб келаётган конферансье Марҳабо Ҳасанова, ёш санъаткорлар Ёруғбек Аваздурдиев, Зера Измайловаларнинг номларини алоҳида тилга олмоқчиман. Саша ва Валера Сорокинлар, Алие Валиева, Наргиза Йўлчибоева, Наташа Студенец, Розигул Аваздурдиева, Олия Хонбоевалар ҳам коллективимизнинг энг актив аъзоларидир.

Ҳозир бу ёшлар қишлоқ мактабларида билим олиш билан бирга район меҳнаткашларига, шу жумладан, чорвачилик фермалари коллективларига маданий хизмат кўрсатишмоқда.

М. ШАРИПОВА.

◆ СУРАТЛАРДА: (юқорида, чапдан ўнгга) жонглёрлар Ёруғбек Аваздурдиев, Зера Измайловалар ўз санъатларини намойиш қилишмоқда. Ёш акробат Саша Сорокин оз фурсат ичида кўп номерларни ўрганиб олди; «Қалдирғоч» ансамбли қатнашчилари (пастда) устозлари Дарвешбек Раҳмонов билан.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДА

ОЛИМЛАР — ЧОРВАДОРЛАРГА

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти ходимлари район чорвадорлари билан яқиндан алоқа боғлаганлар. Олимлар тез-тез хўжаликларда бўлиб, янги технологик ускуналарни ўрнатиш, озуқа экинлари ҳосилдорлигини ошириш, молларни рацион асосида боқиш ва бошқа мавзуларда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Ўтган йил район колхоз ва совхозларида 12 марта семинар-кенгаш, давра столи атрофида суҳбатлар, лекциялар ташкил қилинган эди. Бу йилги қиш мавсумида олимлардан У. Носиров, А. Холиқов, И. Максино, Х. Иброҳимовлар чорвадорлар ҳузурида бўлиб, молларни қишловдан соғлом олиб чиқиш юзасидан фойдали маслаҳатларини аямаяптилар.

●

КОЛХОЗЧИЛАРГА КИНО ХИЗМАТИ

Район марказидаги «Союз» кинотеатри колхозчилар, ишчилар, студент-ёшлар ва мактаб ўқувчиларининг севимли маданият даргоҳига айланган.

Томошабинларга намунали хизмат кўрсатиб, уларнинг кўнгилли дам олишини таъминлашда М. Ғоибназаров, М. Эргашева, М. Йўлдошев, Р. Жабборова сингари кинотеатр ходимлари эътиборга лойиқ ишлар қилишяпти. Кинотеатр фойесида таниқли киноактёрлар ижро этган, барчага манзур бўлган фильмлар ҳақида қизиқарли экспозиция ва стендлар ташкил этилган. Сеанслар олдидан томошабинларнинг қизиқарли учрашувлари ўтказилади.

Яқинда кинотеатрга «УДП-16» киноустановкаси ўрнатилди. У рангли мультфильмлар намойиш қилишга мўлжалланган. Энди район территориясидаги кичкинтойлар ҳам кинотеатрга келиб турадилар.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ.

«ЎЗБЕКИСТОН ФИЗКУЛЬТУРАЧИСИ» — 50 ЁШДА

МАҚСАДИ—СПОРТНИ ОММАЛАШТИРИШ

«Ўзбекистон физкультурачиси» газетасининг босиб ўтган ярим асрлик шонли йўли республикамизда жисмоний тарбиянинг шаклланиши ва оёққа туриши, ривожланиши ҳамда республика спорт ҳаёти билан чамбарчас боғлиқдир.

Газета мамлакатимиз ва Ўзбекистоннинг физкультура коллективлари фаолияти, спортчиларимизнинг ютуқларини ёритибгина қолмай турли мусобақалар ўтказишда ташаббускор бўлиб келмоқда.

1950 йилда Тошкентда аралаш спорт эстафетаси ўтказилди. Бу тадбир турли масофаларга югуриш, мото, велоспорт, сайр қайиқлари пойгаларини ўз ичига олган эди. У бора-бора ҳақиқий спорт байрамига айланиб кетди. Бу анъанавий мусобақалар кенг меҳнаткашлар ўртасида физкультура ва спортни оммалаштиришга жуда катта ҳисса қўшди. Кейинчалик «Ўзбекистон физкультурачиси» физкультура коллективларининг сиртқи конкурсини ташкил қилди. У ўқув юртлари, ишлаб чиқариш ва қишлоқ коллективлари ўртасида ўтказилмоқда. Бу мусобақаларга йилига икки марта якун ясалмоқда.

«Ўзбекистон физкультурачиси» газетаси ташаббуси билан турли турнирлар ҳам ташкил қилинмоқда. Жумладан, шахмат бўйича биринчи республика чемпиони Азмиддин Хўжаев хотираси учун, шунингдек миллий кураш ва спортнинг бошқа турлари бўйича ўтказилаётган мусобақалар шулар жумласидандир. Бу тадбирларнинг ҳаммаси республикамизда физкультура ва спортнинг ривожланишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

«Ўзбекистон физкультурачиси» газетасининг босиб ўтган йўлига назар ташлар эканмиз, уни кенг газетхонлар оммасига яқинлаштиришда жонбозлик қилган қатор журналистларнинг номларини тилга олиб ўтиш ўринлидир. Газетанинг биринчи муҳаррири Г. Н. Рокотов, ўттизинчи йилларнинг охирларида самарали фаолият кўрсатган С. В. Мельников, кейинчалик газетага муҳаррирлик қилган Ю. А. Ковалёв, Э. Ж. Жабборов, ажойиб проблематик мақолалари, репортажлари, турли материаллари билан газетани қизиқарли чиқаришга муносиб ҳисса қўшган М. Норкин, Л. Белов, А. Чертков, Е. Оврутскийларнинг номларини мамнуният билан тилга оламиз. Газетамизда ҳозирда ишлаб келаётган А. Привалов, А. Чегринцев, С. Данилов, В. Рябов, А. Исомиддинов, М. Азимхўжаева, Х. Қодировалар уларнинг анъаналарини муносиб давом эттирмоқдалар.

Редакция коллективи нашримизни яна ҳам мазмунлироқ, жозибалироқ чиқариш ва бу билан республикамизда физкультура ва спортни янада оммалаштиришга ҳисса қўшишни шарафли вазифа деб билади.

В. ЙЎЛДОШЕВ,
«Ўзбекистон физкультурачиси» газетаси редакторининг ўринбосари.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ХЕЛЬСИНКИ. Кейинги йилларда Австрия Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни ва иқтисодий алоқаларни анча кенгайтирди, деди бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Австрия Республикасининг федерал канцлери Ф. Зиновац. У расмий визит билан Финляндияда меҳмон бўлиб турибди. Биз бу ҳамкорликни келгусида ривожлантираверишни ниятидамиз, бунинг учун яхши имкониятларимиз бор, деб ҳисоблайман, деди у.

Канцлер ядровий ва космик қуроллар юзасидан музокаралар ўтказиш ҳақида Совет Иттифоқи билан АҚШ ўртасида бир фикрга келинганлигини табриклади ва бу музокаралар ижобий, аниқ-равшан натижаларга олиб келишидан умидвор эканини айтди.

ВАРШАВА

Бугун Варшавада 17 та социалистик ва дўст мамлакатлар қардош халқ фронтлари, тинчликсевар ҳаракатлар ва ташкилотлари вакилларининг бешинчи учрашуви очилади. Тинчлик тарафдорларининг мана шу ваколатли анжуманида Совет Иттифоқи вакиллари ҳам иштирок этадилар.

Анжуман қатнашчилари империалистик давлатларнинг айби билан кескинликнинг ва ядровий муҳолифлик хавфи кучаяётганлиги шароитида тинчликни, халқаро хавфсизликни ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишида жамоатчилик кучларини жипслаштириш масалаларини муҳокама қиладилар. Учрашув икки кун давом этади.

(ТАСС, 7 февраль).

Халқаро ҳаёт

ҒОЯЛАР ВА МАҚСАДЛАР БИРЛИГИ

БУДАПЕШТ. Венгер халқи социалистик қурилишнинг 40 йили мобайнида тарихий натижаларга эришди. Бунда совет ва венгер халқларининг мустаҳкам дўстлиги ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди, деди Венгрия—Совет дўстлиги жамияти правлениесининг раиси Антал Апро жамият правлениесининг мажлисида.

Совет Иттифоқи билан Венгрия, КПСС билан ВСИП ғоялар ва мақсадлар бирлиги туфайли узвий равишда боғланганлар, деди нотиқ. СССР Венгрия мустақиллигининг, венгер халқи тинч бунёдкорлик меҳнатининг ишончли кафили бўлиб келди ва шундай бўлиб турибди. Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатларнинг тинчликсевар ташқи сиёсати ер юзининг эртанги куни учун чуқур масъулият туйғусини англаш руҳи билан суғорилган, ядровий фалокатнинг олдини олишга қаратилган, деб таъкидлади у.

Венгрия—Совет дўстлиги жамиятининг фаолияти доимо кенгайиб, янги-янги формалар билан бойиб бормоқда. Бу йил жамиятимизнинг фаолияти Германия фашизми устидан қозонилган тарихий Ғалабанинг 40 йиллиги ва Венгрия фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 40 йиллиги белгиси остида ўтади.

● ИТАЛИЯ меҳнаткашлари ҳукуматнинг ишлаб чиқаришни қисқартириш, ишдан оммавий бўшатишга қаратилган иқтисодий сиёсатига қарши сабот билан кураш олиб бораётирлар. «Панорама» ҳафтаномасидан олинган ушбу суратда Миланда меҳнаткашлар намойиши пайти.

ТАСС фотохроникаси.

ИМПЕРИАЛИСТИК ФИТНА ОҚИБАТИ

НИКОСИЯ. Кипр проблемаси юзасидан яқинда Нью-Йоркда ўтказилган музокаралар самарасиз тугаганлиги империалистик фитна ва ғаламисликларнинг оқибатидир, деди Кипр меҳнаткаш халқ тараққийпарвар партияси (АКЭЛ) бош секретари Э. Папаиоанну. НАТОнинг, аввало АҚШнинг агрессив кучлари, деди у, Кипр халқига қарши макрли шум режалар тузишни ҳеч қачон тўхтатган эмаслар. Улар Кипр давлатининг мустақиллигини тугатишга ҳамда уни ўзларининг шарқий Ўрта денгиз ва Яқин Шарқ районидаги энг катта ядровий базасига ва «тез ҳаракат қилувчи кучлар» учун қулай майдонга айлантиришга доимо интилиб келганлар.

АКЭЛ бош секретари Вашингтоннинг Кипр территориясида катта-катта ҳарбий базалар вужудга келтириш режаларидан хавотирлик изҳор этди.

(ТАСС).

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

◆ ПРАГА. Харидорлар учун энг қулай шароитларни вужудга келтириш — саккизинчи беш йилликда Прага савдо-сотиқ тармоғини янада ривожлантириш тасдиқланган планининг асосий мақсадидир. Тўртта йирик универмаг ва ўнта универсал магазин қуриш билан бир қаторда пойтахт савдо-сотиқ тармоғи ўнлаб кичик ихтисослашган магазинлар, янги кафе, емакхоналар билан бойийди.

◆ СОФИЯ. Габроводаги Д. Никола номли пластмассани қайта ишлайдиган химия комбинати коллективи катта меҳнат ғалабасига эришди. Бу ерда энергетика, химия, кон саноати ва уй-жой қурилиши эҳтиёжлари учун ишлаб чиқарилаётган поливинилхлорид қувурлар ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланишнинг янги технологияси жорий этилди.

Комбинат бундан бир неча йил муқаддам фақат чиқитсиз технология асосида ишлашга даъват этган Болгариядаги биринчи корхонадир. Комбинат мутахассислари брак қилинган қувурларни майдалайдиган махсус қурилма яратдилар. Бу хом ашё яна ишлаб чиқаришга туширилади. Габрово химикларининг ташаббуси бутун мамлакатда кенг қўллаб-қувватланди. Бу ташаббусни химия саноатининг 50 тадан кўп корхона ва заводи қўллаб-қувватлади.

◆ КОБУЛ. Жангалак авторемонт заводи Афғонистон халқ демократик партияси тузилганлигининг 20 йиллиги шарафига Кобул саноат корхоналари ўртасида уюштирилган меҳнат мусобақасида биринчи ўринни эгаллади. Партия юбилейи шарафига бағишланган бу мусобақа шу афғон йилининг уч квартали якунларига кўра ўтказилди. Шу давр ичида корхона коллективи план топшириқларини 111,2 процент бажарди.

Меҳнаткашларнинг социал-маиший шароитлари яхшиланганлиги кўп жиҳатдан корхонада меҳнат унумдорлиги ошишига кўмаклашмоқда. Завод қошида иккита болалар боғчаси очилган, саводсизликни тугатиш ва малака ошириш курслари ишлаб турибди.

◆ ЛУСАКА. Жанубий Африка Республикасида ҳукм сураётган қонунсизлик ва ўзбошимчаликка қарши ёшларнинг норозилик намойишлари тўлқини тобора кучаймоқда. Африканинг Йоханнесбург, Порт-Элизабет шаҳарлари чеккаларида ва Оранжевая вилоятидаги Виржиния шаҳрида оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

Намойишларнинг қатнашчилари шармандали апартеид системаси тугатилишини, маориф системасидаги камситувчи тартиблар бекор қилинишини талаб этдилар. Апартеид маъмурлари намойишчиларни тарқатиш учун полициянинг кучайтирилган нарядлари ва армия бўлинмаларини юбордилар.

(ТАСС).

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 8 февраль, соат 18.00 ўтказилади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
19-26 февраль КУНЛАРИ
БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСЛАРИ ЛАУРЕАТИ
ВА ХАЛҚ МУЗИКАЛАРИ
ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ
ЛАУРЕАТИ «ҚАРАГОД» ФОЛЬКЛОР
АНСАМБЛИ.
РСФСРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ВЛАДИМИР ВИНОКУР
иштирокида

ЭСТРАДА ПРОГРАММАСИ

Томошалар 19, 20, 21, 25 февраль кунлари соат 17 ва 20.00 да; 22, 23, 24, 26 февраль кунлари соат 14, 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали ва «Узбекконцерт» кассаларида сотилмоқда.

«ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассалари соат 11 дан 20.00 гача, «Узбекконцерт» кассалари эса соат 15 дан 20.00 гача ҳар куни ишлайди.

46-07-53, 46-03-12 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ
1985 ўқув йилига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг республика ўқув-курс комбинати савдонинг қуйидаги соҳалари бўйича мутахассислар тайёрлайди.

Барча профилдаги озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат (саноат) товарлари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.

Бу группаларга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати—6 ой.

Бу группаларни тугатганларга «контролёр-кассир» ёки «сотувчи» малакаси берилади.

Озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат (саноат) товарлари бўйича кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларга тугалланмаган ўрта (8—9-синф) маълумотли 15 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар ҳам кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати—8 ой.

Бу группаларни тугатганларга «кичик сотувчи» малакаси берилади.

Контролёр-кассир ва кичик сотувчилар группаларига қабул қилинган барча тингловчиларга ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Шунингдек, ошпазлар тайёрлайдиган группаларга ҳам тингловчилар қабул қилинади.

Бу группаларга ўрта маълумотли ва тугалланмаган ўрта (8, 9-синф) маълумотли 15 дан 25 ёшгача бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш муддати—11 ой.

Қабул қилинганларга ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Контролёр-кассир, кичик сотувчи ва ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш ҳар бир группани комплектланиши билан бошланади.

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИНИНГ БАРЧА ГРУППАЛАРИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек, группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Тингловчилар шаҳарнинг янги яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош универсал магазини — ГУМда, Республика конторасига қарашли «Гастроном» магазинларида ҳамда ресторан ва умумий овқатланиш трестларининг илғор корхоналарида ишлаб чиқариш таълими (практикаси)ни ўтказадилар.

Ўқув курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар-жойдан справка, таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 ёки 6 та фотосурат, характеристика, давлат савдоси ташкилотларидан йўлланма.

Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобур кўчаси, 3-уй (телефон: 78-44-30, 13, 70 автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси» бекати, 4 ва 9 трамвайларнинг «Чопон-ота» бекати).

САМАРАСИ БЕҚИЁСДИР

Такомиллашган кир ювиш порошоклари: «ЛОТОС», «ЛОТОС-АВТОМАТ» ип-газлама, шойи, жун, сунъий ва синтетик газламали буюмларни ювишда жуда ҳам қўл келади.

Бу порошоклар ҳар қандай сувда яхши эрийди ва кўпиради. Унда ювилган кийимлар, чойшаблар нуқрадек оппоқ бўлади, ўзининг аввалги жозибасини сақлаб қолади.

«ЛОТОС-АВТОМАТ» порошоги кўп кўпирувчан бўлганлиги туфайли исталган кир ювиш машинада бемалол ишлатилади.

Бундан ташқари биологик моддалар қўшилган порошоклар сут, какао, тухум, қайла доғларини осон кетказади.

«ОКА» порошоги ип-газлама ва каноп газламали буюмларни, «БИО-С» порошоги эса сунъий ва синтетик газламаларни ювишга мўлжалланган.

Бу порошоклардан фойдаланилаётганда сувнинг температураси 60 даража иссиқдан ошмаслиги керак!

«УЗБИТХИМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 91-43-49).
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.35 — Ўқувчиларнинг РСФСРда хизмат кўрсатган қурувчи М. Коблов билан учрашуви. 10.40 — Қалбга яқин қўшиқлар. 11.30 — «Кичик трагедиялар». Бадиий фильм, 3-серия. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Рус тили. 16.25 — Концерт. 16.50 — Москва комсомолининг ишлари. 17.35 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Ғалаба йўлидаги, тинчлик йўлидаги бирдамлик. 20.30 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 21.30 — «Время». 22.15— Музикага бўлган муқаддас муҳаббат. 23.50 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 —Ҳужжатли фильм. 12.05 — Э. Багрицкий поэзияси. 14.40 — Жонли хотира. 15.30 — Юхан Смуул. Асарлари саҳифаларида. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Онамларнинг мактаби. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.15—«Зирк дарахти ороли». Бадиий фильм. 23.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «Таниш чеҳра». Бадиий фильм. 11.20 — Болалар учун концерт. 11.50 — Телефильм. 12.45 — Мультфильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — Атеистик мавзуларда суҳбат. 19.00 — Ким бўлсам экан? 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Алишер Навоий туғилган кунининг 544 йиллигига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон композиторлари съезди олдидан. 21.30 — «Время». 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 —Эртага премьера. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.20 — МОСКВА-II. 18.20—Болалар учун фильм. 18.45 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 19.45 — Тошкент янгиликлари. 20.05— «Болакайни капитан деб атардилар». Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Шарқ юлдузлари» коллективининг гастроллари** (19.30).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325747; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325645; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетон—325556; фотомухбир—325894.

Р. 12073. А. 1637. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12